

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına nedenolan olaylara ilişkin olduğu saptanmayan suça ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

ESAS NO : 1983/152
KARAR NO : 1984/378

K A R A R

Davacı : K.H.
Sanık : M.Müfit Bayram

Q L AY : Sanıklardan Mehmet Tamaç ile Veli Süzgül'ün 1.Ordu Karargâh Bölüğündeki askeri hizmetleri sırasında iki adet G.3 tipi otomatik ordu malı tüfekleri çalarak örgütsel ilişki kurdukları, sanık Mehmet Müfit Bayram'a teslim ettikleri, sanıklardan Mehmet Tamaç'ın diğer sanıklar Mehmet Müfit Bayram ve Turgut Çetindere'nin emir ve talimatları ile hareket ettiği, silâh talebinin Veli Süzgül tarafından sanık Süleyman Kırmızıteş' den geldiği, asker sanıkların itirafı üzerine Müfit Bayram'ın eşi sanık Murten Bayram ile oturdukları Kuzguncuktaki evde 10/11-5-1978 gecesi yapılan aramada silâhların ele geçirildiği, aynı evde yapılan aramada örgütsel nitelikte çok sayıda kitap, afiş, 6136 sayılı yasa kapsamına giren tabanca, mermi ve kamanın ele geçirildiği Kadıköy C.Savcılığı'nca iddia olunarak eylemlerine uyan TCK.nun 141/1., 173/3. ayrıca sanık Müfit Bayram'ın 6136 sayılı yasa'nın 13.maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle 26-9-1978 gün, 169 sayılı iddianame ile kamu davası açılmıştır.

Kadıköy 3.Ağır Ceza Mahkemesi: 2-2-1979 günü, Esas-1978/30, Karar-1979/22 sayı ile; atılı suçların, sıkıyönetim ilânını gerektiren yaygın şiddet eylemi niteliğinde olduğu gerekçesi ile görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi: sanıklardan Mehmet Polat, Turgut Çetindere ve Kadir Karadeniz'in bulunamamış olmaları nedeniyle adı geçenler hakkındaki dosyanın tefrikine, diğer sanıkların ise, mahkûmiyet ve beraatlerine karar vererek davayı sonuçlandırmış, sanık Müfit Bayram vekilinin temyiz istemi üzerine konuyu inceleyen Askeri Yargıtay 5.Dairesi sanığın evinde bulunan tabanca mermileri ile kamanın ideolojik bir neden ve herhangi bir siyasi yön ve saikle bulundurulmadığı, mahkemesince kabul edilmiş ve TCK.nun 141.maddesine muhalefetten de beraat kararı verilmiş bulunması nedeni ile atılı suçun Adli Yargı yerinde bakılması gerekirken, sıkıyönetim askeri mahkemesinin kendisini görevli görerek 6136 sayılı yasa'nın 13., 15.maddesine muhalefetten de karar vermesini yerinde görmeyerek hükmü bozmuştur.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi: 15-7-1982 günü, 1982/462-726 sayı ile; bozmaya uyarak görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş, dosya İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 27-5-1983 günlü, 1983/316 sayılı yazısı ile mahkememiz'e gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Ergun Argon, Yavuz T. Özgen ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı, 16-7-1984 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Suç; İstanbul'da 26-12-1978 günü ilân edilen sıkıyönetimden üç aydan daha önce 10-11-Mayıs-1978 ve öncesinde işlenmiştir.

Sanık hakkında TCK'nun 141. maddesine aykırı davranmaktan mahal mahkemesince beraat kararı verilmiş, evinde bulunan tabanca mermileri ve kamanın ideolojik bir neden ve siyasi saikle bulundurulmadığı kabul edilmiş olduğuna ve dava dosyasında da bu kabulün aksine tetkik konusu 6136 sayılı kanunun 13. ve 15. maddelerini ihlâl suçlarının sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olarak işlendiğini teyit eden yeterli kanıt bulunmadığından, 1402 sayılı kanunun 13/a. maddesindeki önkoşul gerçekleşmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, davanın Adli Yargı yerinde görülmesine ve Kadıköy 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Kadıköy 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2-2-1979 günlü, Esas-1978/30, Karar-1979/22 sayılı görevsizlik kararının sadece sanıklardan M. Müfit Bayram'a ilişkin kısmının kaldırılmasına, 16-7-1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

Üye
Y. İsmet Ayer

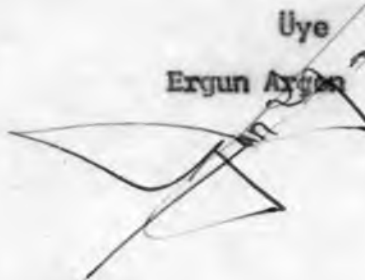
Üye
Ali Suat Erkoç

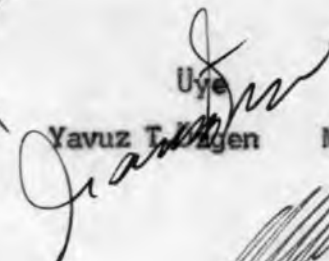
Üye
Mustafa Aksoy

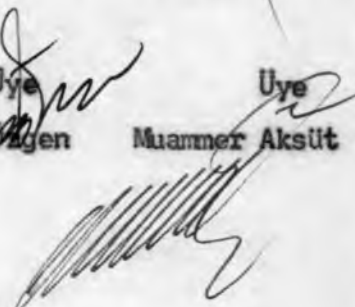
Üye
Ergun Argon

Üye
Yavuz T. Özgen

Üye
Muammer Aksüt

D/E.